

1. Latvijai līdz 2030. gadam jāsamazina siltumnīcefekta gāzu emisijas Eiropas Savienības Kopīgo centienu regulas aptvertajās nozarēs vismaz par 17 % salīdzinājumā ar 2005. gadu. Kādus trīs konkrētus pasākumus transporta sektorā jūsu politiskais spēks īstenotu 15. Saeimas darbības laikā, un kādu izmērāmu rezultātu ar tiem paredzēts sasniegt līdz 2030. gadam?

Atbilde: Latvijas politiskajā sistēmā šādus pasākumus neīsteno kāds politiskais spēks, bet gan valdība kopumā, pamatojoties uz atbildīgās ministrijas piedāvātiem priekšlikumiem, kuru ietekmi ar modelēšanas metodi aprēķina zinātnieki. Šobrīd pasākumi apskatīti Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas drīzumā tiks pārskatīts. Arī Nacionālā apvienība vērtēs pieejamo resursu sadali starp nacionālās drošības pasākumiem, kas šobrīd ir prioritāri, ekonomisko attīstību, sociālo drošību un klimata – enerģētikas mērķiem.

2. Pašreizējās bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādes atbalsta programmas budžets ir 40 miljoni eiro, un tā paredzēta līdz finansējuma izlietojumam, bet ne ilgāk kā līdz 2029. gada beigām. Vai jūsu politiskais spēks atbalsta šīs programmas saglabāšanu un pēctecību? Vai atbalstam būtu jābūt pieejamam arī uzņēmumiem bezemisiju vieglā un smagā komerctransporta iegādei? Lūdzam norādīt paredzēto atbalsta apmēru, saņēmēju loku, piemērojamās nosacījumus un finansējuma avotu.

Atbilde: Atbalsta turpinājums būs jāizvērtē, izskatot tirgus situāciju konkrētā auto segmentā. Elektrotransportam sasniedzot noteiktu tirgus piesātinājuma un cenu līmeni, atbalsts vairs nebūs nepieciešams. Kurā brīdī tas notiks, precīzi nevar pateikt. Nacionālā apvienība atbalstīs programmu komerctransporta iegādei komersantiem, iespējamais finansējuma apjoms var būt EKII līdzekļi un ES fondu finansējums. Detalizētus nosacījumus atbalsta programmām izstrādā atbildīgā ministrija.

3. Pašreizējā valsts atbalsta programma paredz vienādu 4000 eiro atbalstu jauna elektroauto un jauna ārēji lādējama hibrīdauto jeb PHEV iegādei. Vai atbalstāt klimata finansējuma izmantošanu PHEV iegādes subsidēšanai? Ja jā, kā būtu jāpārbauda to faktiskā izmantošana elektriskajā režīmā un sasniegtais CO₂ emisiju samazinājums? Ja nē, kam šo finansējumu vajadzētu novirzīt?

Atbilde: Šobrīd neplānojam mainīt apstiprināto atbalsta programmu, bet pēc zināma laika jāizvērtē rezultāti un, ja nepieciešams, jāveic izmaiņas.

4. Eiropas Savienībā pašlaik tiek apspriests Eiropas Komisijas priekšlikums no 2035. gada noteikto jauno vieglo automobiļu un vieglā komerctransporta CO₂ emisiju samazinājuma mērķi mainīt no 100 % uz 90 %, saglabājot tirgū arī atsevišķus PHEV un iekšdedzes dzinēja transportlīdzekļus. Kādu Latvijas nostāju šajā jautājumā Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanā aizstāvētu jūsu politiskais spēks?

Atbilde: Pašreizējos ģeopolitiskajos apstākļos klimatneitralitātes sasniegšana 2050. gadā nav iespējama. Tāpēc Nacionālā apvienība atbalstīs lēnāku ES virzību uz klimata mērķu sasniegšanu, tostarp transporta sektorā.

5. Kādu konkrētu bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvaru līdz 2030. gadam būtu jānosaka valsts pārvaldes, valsts kapitālsabiedrību un valsts finansēto sabiedriskā transporta pakalpojumu autoparkos? Vai būtu saglabājama iespēja ministrijām un citām iestādēm noteikt izņēmumus no tīro transportlīdzekļu publiskā iepirkuma prasībām?

Atbilde: Autoparkiem būtu jābūt iespējami diversificētiem, izmantojot gan fosilo degvielu, gan elektroenerģiju, gan biogāzi, lai būtu gatavība iespējamiem piegāžu pārtraukumiem, kā arī elektroenerģijas pārrāvumiem. Tāpat arī jānodrošina sabiedriskais transports par iedzīvotājiem pieņemamu cenu.

6. Vai atbalstāt valsts līdzfinansējuma programmu kopējas elektroinfrastruktūras, kabeļu, viedās jaudas vadības un uzlādes punktu izbūvei pie esošajām daudzdzīvokļu mājām? Kādas izmaiņas regulējumā, elektrotīkla pieslēguma nosacījumos un tarīfos nepieciešamas, lai Latvijā ieviestu "tiesību uz uzlādi" principu un uzlādes ierīkošanu padarītu vienkāršāku un finansiāli pieejamāku?

Atbilde: Principā atbalstām šādu atbalsta programmu, tomēr jāskatās kopējie atbalsta programmām pieejamie līdzekļi un prioritātes. Nacionālā apvienība atbalstīs un veicinās attiecīgu regulējuma pilnveidošanu.

7. Nosauciet līdz trim konkrētiem lēmumiem, likumdošanas iniciatīvām vai projektiem, kurus jūsu politiskais spēks pēdējo četru gadu laikā ir īstenojis vai atbalstījis ilgtspējīgas mobilitātes un elektrotransporta attīstībai. Vai esat gatavi 15. Saeimas laikā veidot regulāru sadarbību ar nozares nevalstiskajām organizācijām, tostarp LEAB, politikas un normatīvo aktu izstrādē?

Atbilde: Šāda tipa pasākumus īsteno valdība, pamatojoties uz atbildīgās ministrijas priekšlikumiem. Nacionālā apvienība lielāko daļu no pēdējiem 4 gadiem atradās opozīcijā. Nevalstiskajām organizācijām ir plašas tiesības līdzdarboties normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu izstrādē. Nacionālās apvienības pārstāvji ir gatavi dialogam un cieši sadarbosies ar nevalstiskajām organizācijām nozarēs, par kurām tā atbildēs.